

EL DRET/NECESSITAT A L'OCUPACIÓ I A LA RECUPERACIÓ

Iñaki Gil de San Vicente

Per una sèrie de reals i manifestes opressions històriques --que de cap manera de meres “circumstàncies” passatgeres que pateix Euskal Herria, em veig en la impossibilitat d'estar amb vosaltres en aquest debat col·lectiu tan necessari i interessant sobre els drets individuals i nacionals en quelcom tan vital com el que es denomina com “ocupació” de locals, cases, etc., per una joventut sotmesa a una explotació desconeguda des de fa temps.

Aquest debat organitzat per Kukutza Gaztetxea incideix, com dic, en una problemàtica crucial per a la joventut, però no només per a ella sinó, com veurem, per a la totalitat de la població, inclosos burgesos, cures, rendistes, terratinents i altra fauna, molt a pesar seu. Em consta que sabeu que és així, que la pràctica de les anomenades “ocupacions” concerneix a tota l'estructura social, que vosaltres i vosaltres esteu desenvolupant una lluita que, en realitat, també la mantenen de múltiples formes molts altres grups de la població treballadora en la seva vida quotidiana i en els seus llocs d'explotació, opressió i dominació. He dividit la meva intervenció en sis parts.

PRIMER:

Mirem per on mirem, si alguna cosa apareix en l'actualitat com la causa central dels problemes múltiples que pateix la humanitat, si alguna cosa podria internament i impedeix que es desenvolupin totes les potencialitats alliberadores existents en bona part -que no en totes- de les forces productives existents, això tan nefast i criminal és simplement la propietat privada. Parlo de propietat privada en el seu sentit real i concret, en el seu sentit capitalista, i no en el seu sentit fictici i fals com és això que criden “propietat” de les classes treballadores. No deixem que ens segueixin enganyant. La immensa majoria de la població en els capitalismes més rics -sense parlar dels països empobrits i saquejats- en això que criden el Nord, no és propietària més que de la seva força de treball, i tot just d'una mica més com pot ser la seva casa -si no la té hipotecada, o viuen de lloguer o en la dels seus pares o familiars- , el seu cotxe de segona o tercera gamma, els seus electrodomèstics semiespatllats i robes mig gastades... No ens deixem enganyar.

Quan parlo de gent treballadora també parlo de dones que només treballen en les cases dels seus marits o pares, a més d'aguantar-los; o de joves que no treballen assalariadament però viuen del salari dels seus pares i de la pensió dels seus avis, i que mai arribaran a ser altra cosa que treballadors assalariats; o dels jubilats, sobretot de les vídues, que malviuen amb pensions de misèria que no són sinó les molt petites restes de tot el que han produït i treballat en la seva vida activa; o de la gent dels sectors de serveis, de banca, de sanitat, d'educació, etc., que abans creien ser “capes o classes mitges” per sobre de la resta, però que ara i cada vegada més van descendint al mateix nivell que la resta de la classe treballadora en el seu conjunt; o d'aquests treballadors anomenats “autònoms” que viuen gràcies a un negoci familiar, sense treballadors aliens, amb esforços immensos per a pagar els préstecs i hipoteques, però que es creuen fora de la classe treballadora perquè no tenen altre patró que ells mateixos, etc. A pesar de les diferències formals que els separen en aparença, totes aquestes gents estan unides per

una cosa en moviment permanent: l'explotació capitalista, o millor, la dialèctica d'unitat de contraris entre la burgesia i el proletariat. Aquesta dialèctica és una relació social, és a dir, un permanent flux d'oposats que uneix i alhora enfronta al patró i a les treballadores de manera que només es pot conèixer a ambdós estudiant aquests antagonismes en l'interior mateix de les lluites que els enfronten.

Parlo d'aquesta enorme massa de gents que cada vegada més hem de recórrer a les targetes de crèdit per a arribar a fi de mes, que estalviem cada vegada menys i ens anem endeutant a poc a poc sense adonar-nos. Solament tenim com garantia dels nostres deutes la nostra força de treball, el nostre cos, res més. Parlo d'aquesta gent que forma la majoria de la població en el capitalisme desenvolupat, i de la humanitat sencera. Alguns, poquíssims d'entre aquesta massa, poden arribar a tenir un petit nombre d'accions -l'inexistent "capitalisme popular"- que no valen gens, que estan en mans i a la disposició dels grans accionistes, i que són les primeres de desaparèixer en les voràgines de les crisis financeres recurrents, salvant amb el seu sacrifici als fabulosos megapaquets d'accions dels grans capitalistes.

Doncs nosaltres no tenim, com dic, més propietat real i efectiva, encara que insegura, que la nostra força de treball, que la nostra capacitat de suar i sacrificar-nos treballant per a un altre, per a l'empresari, sigui basc o d'una transnacional estrangera, espanyola o japonesa. Una propietat insegura, a més, perquè les formes actuals d'explotació exigeixen i imposen una deterioració accelerada i global de la nostra salut psicosomàtica, així com un reciclatge més continuat, sinó permanent, com passa en totes les formes de treball basades en les noves tecnologies. Tot això esgota la nostra salut, i per tant posa en perill la nostra única propietat efectiva i crucial: la de la nostra força física i psíquica de treball. Llavors, qui tenen la resta i què és en veritat la propietat privada de les forces productives? La propietat decisiva és la qual es manté sobre els diners, el capital, les fàbriques, les terres, els edificis, els transports, els magatzems, i, en síntesis sobre les mercaderies.

És a dir, la propietat sobre els instruments de treball i sobre els productes que surten d'aquestes fàbriques i que es venen en els mercats, que també són propietat dels mateixos, i que es compren amb els préstecs dels bancs que són igualment seus. Però aquests pocs individus també són propietaris de l'Estat i dels seus instruments de totes classes, des dels repressius fins a administratius; de la immensa majoria del que criden "premsa lliure", ràdios, televisions, etc., i que és una indústria especial per l'eficàcia alienadora dels seus productes; de l'educació privada --altra indústria, una "fàbrica d'educació" com la va definir Marx-- i de les editorials que dicta i edita els llibres, que és altra indústria molt valorada pels burgesos perquè fabrica alienació massiva, etc. I per no estendre'ns, és propietària dels partits i sindicats reformistes, amb la seva burocràcia assalariada que depèn de la banca i de l'Estat que defensa a la banca.

Existeix doncs una majoria que només tenim d'important la nostra salut precària, de vegades ni això, i una minoria que té la resta, el realment valuós, inclosa la bona salut, i la moral i l'ètica dominants, oficials, amb les seves esglésies i professionals assalariats. Hi ha entre ambdós blocs decisius un petit sector intermedi que fluctua en quantitat relativa segons els alts i baixos periòdics del capitalisme, la petita i mitjana burgesia, però no puc estendre'm ara en ells. Doncs bé, nosaltres hem de viure, aprendre, relacionar-nos, ser feliços, i fins a enterrar-nos mútuament, sempre amb el poc que la minoria en el poder ens deixa, ens permet fer-ho. El pitjor és que a pesar que nosaltres

-les generacions successives de treballadores- som les que produïm tot amb el nostre treball. Que jo sàpiga, els ordinadors no pengen dels arbres, ni les sardines surten ja enllaunades de la mar, ni els pernills plouen dels núvols.

SEGON:

Quan la joventut crea un gaztetxe, ocupa un edifici o una casa construïda amb la suor de la classe treballadora, i potser amb la d'alguns dels seus pares. Però no és seu, simplement ho ocupa fins que les forces repressives, siguin basques, espanyoles o franceses, ho envoltin, entrin al seu interior, treguin amb violència a la gent, i ho retornin al seu propietari legal. L'experiència ocupacional, positiva des de tots els punts de vista, ha estat això, un període més o menys curt d'ocupació d'alguna cosa que segueix sent propietat d'una minoria acaparadora. No obstant això, i això és el veritablement dolent, seguim pensant en termes d'ocupació i no de recuperació. Quina és la diferència? Nosaltres ara mateix, aquí en Kukutza Gaztetxea, estem ocupant una cosa que oficial i legalment no és nostra, però que nosaltres sabem que si ho és, que és del poble, que és de la immensa majoria de la població, la qual treballa amb suor i cansament per un miserable salari, la qual fa i refà tota les coses que existeixen, perquè tot el que existeix artificialment, des d'alguna cosa tan material com el pa que mengem fins a alguna cosa tan aparentment immaterial com el llenguatge que fem, tot això és producte del treball humà, pura i simplement producte del treball humà. I sabem qui són els que no treballen i qui els que treballem. Per això, ja que som nosaltres els que produïm les coses que existeixen, el que fem amb les anomenades "ocupacions" és simplement recuperar el que ens pertany. Dit senzillament, recuperem el que ens han tret.

Però l'ocupació no és recuperació, si bé la precedeix i prepara. La primera és l'acte, més o menys durador, d'estar en un lloc, emprar-lo, utilitzar-lo, però sense canviar les relacions de propietat, forçant-les un poc, però gens més. La segona, la recuperació, és assolir la devolució al poble treballador de tot el que ha construït amb el seu esforç i que ha acabat en sent propietat privada de la burgesia. L'ocupació, per exemple, és quan les treballadores es queden dintre de l'empresa en la que són explotats com a mesura de pressió, fan la vaga en els seus llocs de treball, no es fien de que la patronal tanqui l'empresa aprofitant que s'han anat a les seves cases a dormir. L'ocupació és una mesura de força, i fins i tot durant ella es fan assemblees, es rep a altres obreres i col·lectius militants o socials, es fan reunions i debats, etc. El mateix ocorre amb els centres d'estudi, amb les universitats i fins i tot amb les esglésies, quan famílies i amics de presos bascos, o vaguistes, ocupen l'església perquè no tenen altres llocs o altres mitjans de pressió. Exemples així hi ha molts.

Però cap, o molt pocs, acaben elevant-se al nivell de consciència crítica suficient com per a negar el dret burgès a la seva propietat privada: es limiten a ocupar un espai que creuen que no els pertany, que és d'uns altres, del patró o de la classe burgesa en el seu conjunt. La cosa varia quan els ocupants prenen decisions pràctiques que afecten a la propietat, per exemple, quan engeguen la fàbrica o l'empresa, o les terres del latifundista, i decideixen ells sobre la base de la democràcia assembleària que produeixen i com venen o, molt especialment per quant trenquen la dictadura del mercat capitalista, intercanvien els productes del seu treball, siguin llibres, llaunes de sardines o armament, productes enviats a preu just, o solidàriament, als pobles en lluita pel seu

alliberament social, nacional i de sexe-gènere. Únicament els ignorants o els malpensats i reaccionaris diuen que no han existit experiències així.

TERCER:

Molt premeditadament, he volgut posar el dit en la nafra, i estrènyer. La nafra no és altra que el problema de la propietat. Des de fa diversos mil·lennis, la humanitat pateix els seus efectes terribles, el fet inhumà i injust que uns pocs s'apropriïn del producte del treball de molts altres, els expropien per la força i la violència, per la por, el xantatge de la fam i del fred, de l'atur, de la precarietat, de l'empitjorament de les condicions de vida, o simplement, per efecte de l'alienació, de la cosificació i del fetitxisme . No són aquestes paraules difícils d'entendre, però ara no vaig a explicar-les en detall, encara que dir una mica sobre elles és necessari per a desmitificar el conte reaccionari d'això que criden “dret”. Què té a veure la propietat privada amb “el dret”? Tot, perquè qui més propietat té, té més drets concrets, i qui menys propietat té, té menys drets concrets i més drets abstractes, inservibles en la pràctica diària.

Diuen que existeix “dret al treball” però només existeix necessitat de buscar un patró que ens exploti per un salari de merda. Diuen que existeix “dret a l'habitatge” però hem d'arriscar-nos a cops i judicis per a ocupar un casal popular on poder viure amb menys opressió. Diuen que existeix “dret a la lliure expressió” però no podem parlar, fer reunions, imprimir periòdics, crear organitzacions, etc., perquè les persegueixen unes després d'unes altres, l'ofeguen i asfixien econòmicament i políticament, o les il·legalitzen per la cara. Diuen que existeix “dret a la vida” però la nostra vida els pertany a ells perquè ells són els propietaris dels mitjans de producció, i sabem que l'ésser humà és la principal força productiva. Per què continuar...?

El secret del problema radica en que el món està cap baix, o sigui, existeix una inversió de la realitat de manera que la dependència apareix com llibertat i l'opressió com justícia. M'explico. Nosaltres no tenim més que la nostra força de treball, la nostra incerta salut per a seguir treballant, però ells tenen tot el restant, inclosa la capacitat d'obligar-nos a crear les nostres pròpies il·lusions falses i les nostres falses esperances. Però són realment nostres o ens han fet creure en elles perquè els interessa que ho fem? Ocorre que interpretem la vida al revés del que és. Creiem que nosaltres estem en igualtat de condicions amb els patrons; que podem negociar amb ells la quantia del nostre salari; que podem convèncer a l'Estat i a les administracions perquè defensin els nostres interessos perquè votem cada ics anys, i que ho van a fer; que potenciaran l'euskara i la nostra cultura; que eradicarà la tortura, acceptarà el dret d'autodeterminació; que arreglaran els nostres barris, que acabaran amb el terrorisme empresarial i masclista, que podrem assabentar-nos i intervenir en el misteri dels guanys empresarials, que vigilarem els tripijocs i corrupcions de tot tipus, que podrem destituir a jutges i policies canviant-los per altres triats per nosaltres, que podrem decidir en els pressupostos de tot tipus i en les despeses públiques i de les empreses que ens afectin a nosaltres i als nostres descendents, etc. Creiem en aquestes i altres coses perquè creiem que som “iguals en drets” als propietaris del capital, de les forces productives. Però no és així.

QUART:

Ja he dit que els drets pràctics, els decisius, depenen de la propietat. Però no és fàcil descobrir-ho perquè la societat capitalista es basa en una característica que no existia abans en altres societats, en les que les gents eren propietàries dels seus instruments de treball, dels seus sabers i coneixements tècnics de treball. El capitalisme va destruir la independència de vida de les treballadores, tirant-los de les seves terres i camps, llevant-los els seus instruments de treball, etc., obligant-los a buscar, a pregar i implorar a un empresari que els contractés per a poder treballar i cobrar un salari. Ja no tenien els camps en els que llaurar, sembrar i collir, perquè havien estat privatitzats, o els van haver de malvendre, o van perdre els seus tallers artesanals per a entrar en el taller manufacturer, o van haver d'emigrar en massa, o van haver d'escapar-se perquè no els afusellessin. I tot el que se'ls va llevar va passar a les mans de la burgesia. No obstant això, aquest procés ha estat ocultat per la mentida de la "llibertat individual" per a poder buscar un bon salari. Però quina llibertat existeix en la incertesa de no arribar o arribar apuradament a fi de mes? quina llibertat real de buscar un bon salari té un/a treballador/a si no és amb la vaga i la lluita? quina llibertat existeix quan s'incrementa l'explotació psicosomàtica, quan cal dedicar cada vegada més temps a tot el relacionat amb el treball assalariat, des de buscar-ho fins a mantenir-ho, a més del dedicat a anar i tornar a casa? Cap burgès dóna euros a noranta cèntims. El parany que oculta tot això radica que ens han fet creure que el col·lectiu no existeix, que solament existeix l'individual, la persona aïllada i incomunicada de la resta de la seva classe, del seu poble, del seu sexe-gènere. La persona individualitzada a l'extrem absolut i grotesc és així l'individu "lliure" que suposadament pot negociar el seu salari el mateix que pot decidir individualment qui governarà i com.

S'estableixen així dos universos totalment separats i incomunicats com són, un, l'autèntic, el del treball explotat, el de la producció, el de l'horari que cal complir per a poder cobrar i sobreviure; i altre, el fictici, el de la il·lusió i aparença de la vida lliure, dels drets iguals entre opressor i oprimits/des que voten sense pressions ni dependències, sense exigències ni angoixes de cap tipus. En el primer univers mana la realitat del poder, de l'opressió i de les lluites; en aquest nivell decisiu no importa que no es treballi assalariadament encara, que se sigui estudiant o que s'estigui en atur o en precari subjecte a treballs de curta durada, perquè, en aquests casos, la vida malviu angoixada per la recerca d'un empresari que ens exploti durant molt temps "donant-nos" un lloc de treball "segur", a tant arriba la indefensió de la gent que no té sols que el seu cos. Mentre que en el segon mana el mite de la lliure elecció entre iguals que ho són perquè tots posseeixen alguna cosa, un posseeix el capital i altres la seva força de treball; en aquest nivell fictici només existeixen "rics" i "pobres", i fins i tot ni això perquè ja només es parla de "triomfadors" i "fracassats", s'ha extingit l'anàlisi científicocrític de la realitat i s'han imposat els tòpics individualistes, reaccionaris i ideològics.

És a dir, el capitalisme ha assolit que el primer univers, l'autèntic, no aparegui en la ideologia de les gents ni en la premsa, sinó que ha aconseguit fer que només existeixi el segon, el fictici, que apareix com real en la imaginació encantada del personal. Uns tenen "bona sort" i han "triomfat en la vida"; uns altres han "fracassat" perquè han tingut "poca sort", o són vagues i indolents. La realitat social desapareix i s'imposa l'idealisme reaccionari. La falsedat apareix com la veritat, i la veritat, l'explotació, desapareix. Així la dependència apareix com llibertat i l'opressió com justícia. És la llibertat inassolible dels oprimits que creuen en la justícia de l'opressor.

Submergits en l'enganyós univers mental de la “igualtat de drets” entre persones que no obstant això són objectivament desiguals, en aquest pou profund, tota ocupació és un atac dels “fracassats i vagues” contra el dret del seu propietari a disposar del que és seu perquè l'hi mereix per ser “un triomfador”, al marge de qui ho hagi construït, en quin estat es trobi i per a què s'usi, si s'usa. Enfonsats en l'alienació de la propietat intocable, ocupar un solar buit per a fer un jardí d'infància, ocupar un latifundi, una fàbrica o una universitat, fer això és negar l'essencial de la llibertat del seu propietari. Els ocupants, joves, veïns, camperols, obrers..., saben això però necessiten aquest espai, i s'arrisquen a la repressió. Amb tota la raó i tota la bona voluntat del món inicien una tasca d'emancipació quotidiana, assembleària i crítica, però no arriben al fons del problema, el de la liquidació de la propietat, és a dir, el de la recuperació del construït i la seva devolució al poble que ho ha creat.

CINQUÈ:

No estic negant o minimitzant els mèrits revolucionaris i emancipadores de l'ocupació, al contrari. Tota ocupació, el mateix que tota cooperativa o que tota vaga duu en si els gèrmens del socialisme perquè indica l'adreça en la qual avançar i els mètodes que cal aplicar. Però tota ocupació s'esgota en si mateixa si no avança pràcticament a la devolució al poble, a la recuperació per aquest, del que s'ha ocupat. Comprenem la diferència qualitativa que separa a l'una i l'altra estudiant la història de les lluites socials en la qual s'aprecia clarament com des de molt antic els pobles es resistien a la liquidació de les terres comunals, exigien que es recuperessin, que es retornés al poble el que s'havia privatitzat. Més endavant, aquesta exigència es plasmava amb la destrucció dels títols de propietat privada, el seu incendi, a les mans dels camperols amotinats i insurrectes doncs creien que cremant els papers les terres tornaven a ser de tots, sense adonar-se'n que s'acostaven els exèrcits del feudalisme i de l'Església.

Després, les masses que van començar a sofrir la nova explotació fabril destruïen les màquines creient que així salvaven la seva independència material evitant caure en la moderna esclavitud assalariada, i una mica més tard, el socialisme utòpic va creure que amb l'educació, el pacifisme i la col·laboració interclassista els bons burgesos acceptarien la “justícia social” i repartirien els seus beneficis entre la classe treballadora; solament alguns socialistes utòpics, els blanquistes i sectors anarquistes, no van cometre aquest error, però tampoc van arribar a comprendre la infernal connexió intrínseca entre la propietat privada i l'explotació capitalista. Les repressions, les intervencions bonapartistes dels exèrcits i de les noves policies en el segle XIX, els militarismes i les dictadures feixistes, i les “democràcies autoritàries” anteriors a l'atac neoliberal, totes aquestes contramesures violentes posaven la propietat privada en el centre, sobre la qual s'asseia l'individu “lliure” protegit per la criminalitat burgesa.

El nazi-feixisme, en general, va ser tan sanguinari i atroç perquè la classe treballadora havia donat el salt de la simple ocupació a la recuperació, als soviets, als consells obrers i camperols, a les assemblees de soldats...; és a dir, a iniciar el procés d'extinció històrica de la propietat privada de les forces productives. La burgesia va recórrer al nazi-feixisme, en general, perquè va veure en perill la seva propietat. I aquest perill reapareix cada vegada que algun col·lectiu primer ocupa alguna cosa, i després l'expropia i ho socialitza, ho empra activa i creativament per a expandir la teoria que el

poble treballador ha de recuperar el que és seu. Ja en aquesta dinàmica, per reduïda que fora, ha desaparegut l'univers irreal de la ficció de les llibertats abstractes i individuals, amb els seus mites tramposos, i reapareix la realitat de les llibertats concretes dels col·lectius en lluita per les seves necessitats urgents, enfrontats al principi burgès de propietat privada, explotació i apropiació per una minoria del producte del treball d'una majoria.

Però la burgesia no tindrà objecció algun a tornar a implantar nous sistemes repressius, fins i tot arribant a components neofeixistes descarats com, per exemple, les lleis que justificaven les il·legalitzacions i tancaments, la “lleï antiterrorista”, la “lleï de Partits”, les lleis que amplien el control social i la vigilància repressiva augmentant la impunitat policial, etc. De fet, aquesta tendència, que és una mica més que simple “enduriment autoritari”, està creixent en el capitalisme no només en resposta a les lluites i resistències sinó, especialment, com avenç, com prevenció repressiva cara a les lluites futures que esclataran tard o d'hora. La seva força i extensió dependrà, entre altres coses, del bé que sapiguem fer-ho des d'ara i de la proliferació d'experiències com Kukutza Gaztetxea. La burgesia s'està preparant perquè sap que els seus projectes antisocials i antidemocràtics acabaran per provocar respostes i lluites de masses, de fet s'aprecia una tendència a l'alça de les mobilitzacions des d'aproximadament la meitat dels anys '90, amb els seus daltabaixos. Però no estem aquí per a debatre aquesta qüestió tan important, que ens duu a l'exigència de preparar-nos per a assolir que arribi com més aviat, com he dit.

La prevenció repressiva en la UE no es desenvolupa sense experiències i proves anteriors. Sense anar molt lluny, sabem que la dominació britànica a Irlanda, a part de ser brutal, va anar també objecte d'estudi detingut per altres Estats, igual que els crims israelians en Palestina, les dictadures en el Con Sud llatinoamericà, etc. Les burgesies aprenen de les seves germanes per a copejar millor als pobles, que també es germanen per a resistir. Més encara, l'estratègia repressiva del PP, basada en les línies mestres dictades pel PSOE anteriorment, també tenia un contingut preventiu ja que l'Estat espanyol coneixia més o menys el desenvolupament de les forces motrius emancipadores que creixien i creixen en el si d'Euskal Herria. També ho sap ara el PSOE, i sense majors precisions ara, la tàctica desesperada i egoïsta del PNB per a avançar les passades eleccions basques del 17-A/05 era una mesura preventiva per a no donar temps a la clara recuperació de l'esquerra abertzale, reduir el nostre temps d'autoorganització i detenir en tant que sigui possible la nostra recuperació de força político-electoral que, per diverses raons, havia votat al PNB en 2001. Però, igual que l'Estat espanyol, també ha fracassat el PNB.

SISE:

He dut la meva exposició, que està acabant ja, a aquests temes perquè són els quals expliquen el moll del tema que debatem: els drets individuals i nacionals al procés ascendent que va de l'ocupació a la recuperació. Encara que no ho sembli, tot just hi ha diferència de fons entre l'ocupació i recuperació d'una casa, d'una empresa, banc, universitat, etc., a l'avanç pràctic en la independència nacional basca. En essència, deixant les diferències externes de les diferents ocupacions, estem davant el mateix procés de recuperació del que pertany al poble treballador. Tota nació és un procés contradictori de construcció social sobre la base de la seva (re)construcció interna. Els oposats blocs socials -el burgès i el treballador, amb el bloc intermedi- van

desenvolupant els seus específics interessos nacionals, que, segons els casos, poden coincidir en reivindicacions elementals com el dret democràtic d'autodeterminació però discrepen antagònicament en altres qüestions. Sabem que és més complex que aquesta simplificació bàsica, però no tinc temps.

Quan vam ocupar un casal popular estem avançant a poc a poc en la via independentista i socialista perquè, primer, trenquem algunes cadenes que ens lliguen a l'estructura de poder estatal i alhora autonomista -idèntiques en aquestes i altres qüestions- establerta per a protegir als propietaris i castigar als ocupes, i per això augmentem la nostra independència individual i col·lectiva; i, segon i a més llarg termini, en la mesura que la nostra ocupació es bolca en la pedagogia de la recuperació, en aquesta mesura avancem en la via socialista. És obvi que també avancem en altres vies tan necessàries i estratègiques com les dues citades, per exemple la lluita contra el sistema patriarco-burgès, quan en la nostra ocupació practiquem l'emancipació personal, noves relacions afectives, amoroses i sexuals, etc, així com avanços en formes de vida no consumista ni desenvolupista... Pràctiques que malgrat ser òbvies han de ser recordades i reforçades teòricament sempre, en tot moment, mitjançant el debat i la crítica-autocrítica constructives i amistoses.

Arribant a aquest nivell, el bloc burgès autonomista que controla per diversos sistemes d'alienació, suborn i xantatge econòmic, i altres mètodes que també manipulen les dependències psicopolítiques de les bases d'un partit populista, aquest bloc que es diu nacionalista però no independentista, és conscient que quan les ocupacions tendeixen a créixer també s'aguditza la lluita de classes dintre mateix de la nació oprimida que està en procés de construcció i emancipació. És per això que els alcaldes del PNB i EA siguin tan repressors com els d'UPN-PP i PSOE: tots ells defensen l'essencial, la propietat privada. La mateixa situació sorgeix quan s'ocupa una fàbrica, un taller o qualsevol altra cosa, i més encara quan en el parlament l'esquerra abertzale fa un acte de denúncia, com el qual va fer, juntament amb altres companys, Ortzi, aquí present. La burgesia oblida llavors el seu "nacionalisme" i passa a defensar la seva butxaca, les seves propietats, amb el suport incondicional dels partits i sindicats d'ordre.

Des de la perspectiva que estic acabant d'exposar, els drets individuals adquireixen en aquests moments la seva veritable naturalesa. És innegable que en la realitat bàsica de la vida oprimida, els drets individuals adquireixen el seu veritable contingut només quan prenem consciència de la nostra situació injusta i insuportable. Solament llavors, els drets individuals adquireixen importància per al capitalisme, i per això ens els nega amb prohibicions i repressions. Per què és així? Perquè la persona alienada, embajanida, no usa mai els seus drets en defensa pròpia i dels seus, sinó complint amb els mandats de votar cada ics temps --"vota, idiota!"--, i ho fa sota la drogoaddicció de la propaganda, educació i coacció soferts des de la seva primera infància. Aquestes i altres raons expliquen que les masses treballadores votin a la burgesia, que les dones votin a partits masclistes i sexistes, que les oprimides a l'opressor. La pràctica abstencionista cal analitzar-la també des d'aquesta perspectiva, des de la quantitat de gent que està tan dopada pel sistema que ni tan sols té reflexos per a complir amb l'ordre de votar, encara que també existeixen altres abstencionismes resistents que no analitzarem ara.

Doncs bé, quan la pressió de la realitat comença a fer que el personal es pregunti coses en veu alta, i iniciï una tènue protesta, llavors s'inicia el canvi, l'ascens del dret passiu i inerme, o el que és pitjor, usat per a defensar el sistema dominant, al dret actiu, exigent,

mobilitzat. Per descomptat que es tracta d'una ascensió incerta i fàcilment obturable pel poder, com la demostra l'experiència. Quan el personal, acuitat per les seves necessitats, pren la iniciativa i, per exemple, ocupa un local del barri per a autoorganitzar-se, llavors aquests drets individuals abans passius i aïllats, ara canvien radicalment en tres sentits inacceptables pel poder: un, és un dret permanentment actiu, i no passiu i manipulat cada ics anys; dos, és un dret que dóna el salt a la dialèctica entre l'individual i el col·lectiu, doncs ha donat el salt a la praxi comuna amb altra gent i, tercer, és un dret dialècticament unit a la necessitat. La persona pren consciència que necessita un local per a resoldre les necessitats seves i de la resta del barri. La exercitació del seu dret va unida a la satisfacció de les seves necessitats que, al ser també d'altres persones, del barri, de la nació basca i, més àmpliament, de la humanitat treballadora, per això mateix la dialèctica entre el dret i la necessitat té alhora un contingut de deure moral envers totes les oprimides, el que conjuntament acaba per elaborar una praxi més rica i plena, radical, de llibertat.

He començat parlant de l'ocupació i he acabat amb la llibertat col·lectiva. No hi havia altre remei perquè existeix una lògica interna que recorre tota la praxi humana, aquesta lògica és el desenvolupament material de l'antagonisme irreconciliable entre el propietari de les forces productives i les masses desposseïdes de tot, menys del seu cos. El propietari creu que tot és seu, i si és espanyol o francès, creu que també ho és Euskal Herria, i si és ianqui creu que el món sencer li pertany. Així de cru. Per això, quan els pobles i les seves persones individuals es posen en peus, el propietari ho pren com un atac als seus drets inalienables. Xoquen, doncs, dos drets oposats. El del capital i el de la humanitat treballadora.